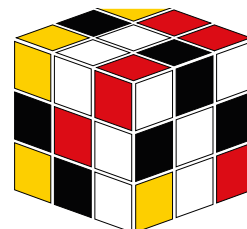

OD POJEDNANIA DO CODZIENNOŚCI?

30 LAT POLSKO-NIEMIECKIEGO SĄSIEDZTWA

17 czerwca 2021 r. minie 30 lat od momentu podpisania przez Rzeczpospolitą Polską i Republikę Federalną Niemiec Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Z tej okazji organizowane są wydarzenia, podsumowujące mijające 30 lat oraz wskazujące kierunki działań w przyszłości:

■ **KONFERENCJA NAUKOWA W WARSZAWIE**

17-19 czerwca 2021

■ **KONFERENCJA W OPOLU**

24-25 czerwca 2021

■ **DEBATA W BERLINIE**

październik 2021

■ **ORGANIZATORZY GŁÓWNI:**

Instytut Studiów Politycznych PAN,
Niemiecki Instytut Spraw Polskich Darmstadt,
Uczelnia Łazarskiego, Warszawa

■ **WSPÓŁORGANIZATORZY:**

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej,
Fundacja im. Friedricha Eberta,
Polsko-Niemiecka Fundacja na Rzecz Nauki,
Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej (DAAD)

■ **WSPÓŁORGANIZATORZY**

WYDARZENIA W OPOLU:

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego,
Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa

Język konferencji: polski i niemiecki.

Organizatorzy zapewniają tłumaczenie simultaniczne.

Więcej informacji: <https://30-lat-sasiedztwa.lazarski.pl/>

Podczas konferencji w Warszawie, dokładnie w rocznicę podpisania Traktatu, Rozmowa ze Świadcami historii przybliży nam wydarzenia lat 1990/91. W kolejnych dniach referenci i komentatorzy podczas sesji tematycznych podejmą tak kluczowe kwestie dla rozwoju relacji polsko-niemieckich jak: gospodarka, bezpieczeństwo, współpraca transgraniczna, społeczeństwo obywatelskie oraz polityka historyczna i kultura pamięci. Będziemy także debatować, jak wspierać komunikację polsko-niemiecką.

W Opolu uwagę poświęcimy regionalnej współpracy gospodarczej. O jej korzyściach i wyzwaniach dyskutować będą przedstawiciele kształtujących ją firm. Ponadto eksperci oraz praktycy wymienią się uwagami na temat sytuacji Polaków w Niemczech i Niemców w Polsce.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA W WARSZAWIE

17-19 czerwca 2021 r.

---

17 czerwca 2021 (czwartek)

Miejsce: Pałac Staszica

■ 16:00-16:20 Otwarcie konferencji

Organizatorzy

dr Arndt Freytag von Loringhoven (Ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Polsce)

■ 16:20-17:00 Relacje polsko-niemieckie w Europie

Konrad Szymański (Minister do spraw Unii Europejskiej, Polska)

Michael Roth (Minister Stanu do spraw Unii Europejskiej, Niemcy)

■ 17.00-19.00 Rozmowa ze Świadcami historii

Markus Meckel (ostatni Minister Spraw Zagranicznych NRD, Przewodniczący Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej)

prof. dr Gesine Schwan (HUMBOLDT-VIADRINA Governance Platform, w 1991 profesor nauk politycznych na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie)

prof. dr Jerzy Sułek (Przewodniczący Delegacji Polski w negocjacjach dwóch traktatów polsko-niemieckich)

prof. dr Rita Süßmuth (była Przewodnicząca Bundestagu, Przewodnicząca Prezydium Deutsches-Polen Institut, Przewodnicząca Zarządu Polsko-Niemieckiej Fundacji na Rzecz Nauki)

Moderacja: **Aleksandra Rybińska** (Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej)

■ 9:00-11:00 Sesja: Gospodarka

Wykład wprowadzający: **dr hab. Sebastian Płóciennik** (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych): Czy może być tylko lepiej? Perspektywy współpracy gospodarczej między Polską a Niemcami

Tomasz Salomon (Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii, Warszawa): Między podziwem a niezrozumieniem. Determinanty gospodarczego partnerstwa strategicznego między Polską a Niemcami

dr Lars Gutheil (Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa)

Matthias Dornfeldt (Wolny Uniwersytet, Berlin) / **Urs Unkauf** (Uniwersytet Humboldtów, Berlin): Projekty gazociągów Nord Stream I i II w dyskursie polityczno-medialnym dotyczącym stosunków polsko-niemieckich: okresy ciągłości i przerwy

Komentarze: **dr Justyna Schulz** (Instytut Zachodni) / **prof. dr Stefan Garsztecki** (Uniwersytet Techniczny Chemnitz)

Prowadzenie: **dr Martin Dahl** (Uczelnia Łazarskiego)

■ 11:00-11:15 Przerwa

■ 11:15-13:15 Sesja: Współpraca transgraniczna

Wykład wprowadzający: **dr hab. Elżbieta Opiłowska** (Uniwersytet Wrocławski): Od granicy pojednania do granicy jako zasobu. 30 lat polsko-niemieckiej współpracy transgranicznej - próba bilansu

prof. dr Joachim Otto Habeck (Uniwersytet Hamburg), **prof. dr Agnieszka Halemba** (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk): Bezpośrednie sąsiedztwo w regionie przygranicznym: oczekiwania i wyzwania

Markus Mildenerger (Kancelaria Stanu Brandenburgii, Poczdam): Odpowiednie instrumenty? Uwarunkowania polityczne współpracy transgranicznej 30 lat po podpisaniu Traktatu

dr Peter Ulrich (Leibniz-Institut für Raumbezogene Sozialforschung): Społeczny wymiar transgranicznej współpracy polsko-niemieckiej

Komentarze: **dr Anja Henning** (Uniwersytet Europejski Viadrina) / **dr Marcin Przybysz LL.M.** (Instytut Studiów Polsko-Niemieckich w Szczecinie)

Prowadzenie: **prof. dr Klaus Ziemer** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

■ 13:15-14:15 Przerwa obiadowa

■ 14:15-15:45 Debata: Komunikacja polsko-niemiecka - szansa i wyzwanie dla wzajemnych relacji

Henryk Jarczyk (Bayerischer Rundfunk)

prof. dr hab. Beata Ociepka (Uniwersytet Wrocławski)

Bastian Sendhardt (Niemiecki Instytut Spraw Polskich)

prof. dr hab. Jacek Szczepaniak (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

Prowadzenie: **dr Agnieszka Łada** (Niemiecki Instytut Spraw Polskich)

■ 15:45-16:00 Przerwa

■ 16:00-18:00 Sesja: Polityka bezpieczeństwa

Wykład wprowadzający: **prof. dr hab. Krzysztof Miszczak** (Szkoła Główna Handlowa):
Wspólna europejska polityka bezpieczeństwa? Deklaracje a rzeczywistość

prof. dr hab. Marek Cichocki (Collegium Civitas): Autonomia strategiczna UE
– perspektywy współpracy polsko-niemieckiej

dr Jens Boysen (Collegium Civitas, Polska Akademia Nauk): Społeczność bojowa bez ducha?
Wojskowa współpraca bilateralna Sił Zbrojnych Niemiec i Wojska Polskiego na tle różnych
światopoglądów i tradycyjnej polityki

prof. dr hab. Aleksandra Gasztold (Uniwersytet Warszawski): Zapomniane sąsiedztwo.
Polityka wschodnia Niemiec i Polski

Komentarze: **Justyna Gotkowska** (Ośrodek Studiów Wschodnich)/ **prof. dr hab. Joachim Krause**
(Uniwersytet im. Christiana Albrechta w Kilonii)

Prowadzenie: **prof. dr hab. Krzysztof Malinowski** (Instytut Zachodni)

---

19 czerwca 2021 (sobota)

Miejsce: Uczelnia Łazarskiego

■ 9:00-11:00 Sesja: Społeczni aktorzy relacji polsko-niemieckich

Wykład wprowadzający: **prof. dr hab. Andrzej Sakson** (Instytut Zachodni, Uniwersytet im.
Adama Mickiewicza): „Dobre relacje wymagają wysiłku i dialogu”. Rola aktorów społecznych
w powstawaniu przyjaznych relacji

dr Urszula Pękala (Fundacja „Krzyżowa” dla porozumienia Europejskiego):
Wkład Kościoła katolickiego w rozwój relacji polsko-niemieckich po 1991 roku

Jessica Kalus (Berlin): Rytuał pojednania? „Nagroda Polsko-Niemiecka” i jej symboliczny wymiar

dr Hans-Werner Retterath (Institut für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europas):
Polsko-niemieckie partnerstwa miast jako niedoceniany sposób na upowszechnienie stosunków
dwustronnych

Komentarze: **dr Weronika Priesmeyer-Tkocz** (Europäische Akademie Berlin) / **Ernst Hillebrand**
(Przedstawicielstwo Fundacji Friedricha Eberta w Polsce)

Prowadzenie: **prof. dr Dieter Bingen** (politolog, Kolonia)

■ 11:00-11:30 Przerwa

■ 11:30-13:30 Sesja: Polityka historyczna i kultury pamięci

Wykład wprowadzający: **prof. dr hab. Piotr Madajczyk** (Instytut Studiów Politycznych PAN):
Czy możliwe jest pojednanie pamięci historycznych

dr hab. Pierre-Frédéric Weber (Uniwersytet w Szczecinie): Emocjonalna historia,
historia emocji w relacjach polsko-niemieckich

dr Łukasz Jasiński (Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie): Przełom roku 1989 i Okrągłe Stoły w niemieckim i polskim dyskursie publicznym

dr Bartosz Dziewanowski-Stefańczyk (Europejska Sieć Pamięć i Solidarność): Podręcznik polsko-niemiecki – etap czy ukoronowanie pojednania?

Gregor Christiansmeyer (Uniwersytet w Getyndze): Pamięć, porozumienie i pojednanie transnarodowo? Praca Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (PNWM) nad kulturą pamięci

Komentarze: **Hanna Radziejowska** (Oddział Instytutu Pileckiego w Berlinie)/
prof. dr hab. Katrin Steffen (University of Sussex)

Prowadzenie: **prof. dr hab. Peter Oliver Loew** (Niemiecki Instytut Spraw Polskich)

■ 13:30-14:00 Podsumowanie

KOMITET NAUKOWY:

prof. dr hab. Peter Oliver Loew (DPI)

prof. dr hab. Piotr Madajczyk (ISP PAN)

dr Martin Dahl (Uczelnia Łazarskiego)

dr Magdalena Lemańczyk (ISP PAN)

dr Agnieszka Łada (DPI)

KOMITET ORGANIZACYJNY:

dr Paweł Popieliński (ISP PAN)

dr Piotr Andrzejewski (ISP PAN)

dr Adrian Chojan (Uczelnia Łazarskiego)

dr Ewelina Florczak (Uczelnia Łazarskiego)